

خریده‌های آنلاین و اینترنتی با گسترش فضای مجازی و همچنین مزایایی که دارند بیش از گذشته مورد استقبال مردم قرار گرفته است، اما به رغم تمام مزایایی که دارند دارای معایبی هستند که در صورت آشنا نبودن با راه‌های درست خرید آنلاین به راحتی می‌توان در دام شیادان گرفتار و از کرده خود پشیمان شد.

این روزها علاوه بر فروشگاه‌های اینترنتی شاهد کانال‌های مختلفی از فروش انواع و اقسام کالا در فضای تلگرام هستیم. خیلی از افراد برای راه‌انداختن کسب و کار سالم به چنین فضایی روی آورده و یک مغازه مجازی را در چنین فضایی راه‌اندازی کرده‌اند که این کانال‌ها به دلیل معرفی کالا و عموماً قیمت‌های مناسب و حتی ارسال رایگان مورد استقبال قرار گرفته است. در کنار این نوع کانال‌ها برخی از فروشندگان هم در کنار داشتن مغازه برای تبلیغات اقلام مغازه خود کانالی راه‌انداخته تا ضمن معرفی کالا اقدام به فروش و ارسال کالای مورد نیاز برای افرادی کنند که وقت چندانی برای خرید‌های حضوری ندارند.

اما باید آگاه بود که در کنار تمام این مزایا و کارکردهای مثبت فضای مجازی به ویژه تلگرام که مورد استفاده بسیاری از ایرانیان است، برخی هم به دنبال سوء استفاده از این فضا هستند؛ به گونه‌ای که در قالب راه‌اندازی سایت یا کانال‌های خرید آنلاین اقدام به فریب مردم کرده و از این کار هیچ ابایی ندارند.

بر این اساس در این شرایط افزایش سطح آگاهی و کسب آموزش‌هایی می‌تواند بسیار موثر بوده و از بسیاری از کلاهبرداری‌ها جلوگیری کند و از مزایای خوب خرید اینترنتی از جمله صرفه جویی در وقت کاربران، مزایایی چون امنیت در جابجایی پول، کاهش هزینه‌های بازاریابی، صرفه جویی اقتصادی و افزایش فرصت‌های شغلی و غیره بهره‌برد.

اما چگونه در اینترنت به خرده‌فروشان اعتماد کنیم و در دام دسیسه‌های کلاهبرداری نیفتیم؟ هر روز میلیون‌ها نفر بدون هیچ‌گونه مشکلی در اینترنت خرید می‌کنند. با داشتن کمی شجاعت و دانش، شما می‌توانید از ایجاد مشکلات مربوط به تجارت الکترونیک جلوگیری کنید؛ البته در ابتدا باید خطرات خریدهای اینترنتی را بشناسیم که شامل موارد زیر است:

➤ خرید کالاهایی که تحویل داده نمی‌شوند.

➤ ارائه کالاهایی که با خصوصیات گفته شده در سایت مطابقت ندارند

➤ تاخیرها و زحمت‌هایی که خرید آنلاین دارد

➤ خدمات ضعیف پس از فروش

➤ سوء استفاده از کارت‌های اعتباری شما

در هنگام خریدهای اینترنتی همچنین موارد زیر باید رعایت شود:

۱- با فروشندگان مطمئن و معروف معامله کنید:

- ❖ فروشندگان دارای اعتبار را انتخاب کنید بویژه زمانی که از اشخاص خاصی خرید می کنید
- ❖ در جهت افزایش امنیت خود از فروشگاه های اینترنتی که دارای نماد اعتماد الکترونیکی هستند، خرید کنید. (لیست همه کسب و کارهای اینترنتی که دارای نماد اعتماد الکترونیکی هستند در سایت www.enamad.ir قابل مشاهده است).
- ❖ در جستجوی مدارک واقعی مانند جزئیات آدرس و شماره تلفن برای برقراری ارتباط باشید
- ❖ فقط با بازدید از وب سایت افراد یا شرکتها در مورد آنها قضاوت نکنید
- ❖ وقتی که در حال خرید از شرکت های خارجی هستید، به طور خاص خیلی حساس باشید
- ❖ سیاست فروشندگان در حفظ حریم شخصی و بازپرداخت مبلغ کالا را بررسی کنید
- ❖ از روش های مناسب و ایمن برای پرداخت پول در اینترنت استفاده کنید تا در صورت عدم تحویل کالا از اطلاعات مالی و بانکی شما تا حدی محافظت شود

۲- از وب سایت های مطمئن استفاده کنید:

- ❖ اطمینان حاصل کنید که از یک وب سایت مطمئن برای وارد کردن اطلاعات کارت اعتباری خود استفاده می کنید. در گوشه پایین سمت راست پنجره مرورگر خود به دنبال نشانه ای از قفل (Padlock) باشید و اطمینان حاصل کنید که آدرس وب سایت با <https://> آغاز می شود
- ❖ اگر شما از آخرین نسخه مرورگر خود استفاده می کنید و وب سایت اینترنتی فروشگاه از جدیدترین تکنولوژی امنیتی مانند نسخه جدید و معتبر شناسه امنیتی SSL استفاده می کند، ممکن است وقتی که از یک وب سایت مطمئن بازدید می کنید، نوار آدرس شما سبز شود
- ❖ اگر اختطاری در ارتباط با شناسه امنیتی سایت دریافت کردید، خیلی حساس و محتاط باشید. در هر حال، قفل (Padlock) نشانه ای دقیق از وجود امنیت در سایت نیست و هیچ ارتباطی با اصول اخلاقی مورد استفاده صاحبان سایت ندارد
- ❖ بر روی قفل (Padlock) کلیک کنید تا بتوانید ادعای فروشنده در مورد هویتش را ببینید و بررسی کنید که آیا شناسه امنیتی آنها در آدرس درست و واقعی ثبت شده است یا خیر
- ❖ اطلاعاتی که توسط قفل (Padlock) روی صفحه ظاهر می شود، نباید شما را فریب دهد. برای صاحبان اصلی سایت کپی کردن تصویر یک قفل (Padlock) کار آسانی است. شما باید به دنبال قفلی (Padlock) باشید که در پنجره اصلی خود مرورگر وجود دارد

۳- از دسیسه های کلاهبرداری بر حذر باشید:

- ❖ اگر شرایط (یک معامله) خیلی بیشتر از حد واقعی و عالی به نظر برسد، احتمالاً حقه ای در کار است. در اینترنت به بررسی اطلاعات راجع به این شرکت بپردازید و بررسی کنید که آیا شخصی قبلاً با این مشکل مواجه شده است

- ❖ از طرح های کار در خانه که وعده می دهند به راحتی می توانید درآمد کسب کنید و هیچ وقت هزینه ای نپردازید، اجتناب کنید
- ❖ از شرکت های معتبر خرید کنید
- ❖ به شدت از هر چیزی که در پیام های ناخواسته یا هرزنامه ها (Spam) ارائه و تبلیغ می شود، اجتناب و دوری کنید

۴- فروش آنلاین:

اگر شما شرکتی دارید که بخش فروش آنلاین دارد،

- ❖ مشتریان و عرضه کنندگان جدید را از طریق اطلاعات منتشر شده در مورد آنها (مانند شماره تلفن یا آدرس) شناسایی کنید
- ❖ قبل از ارسال هر نوع کالایی به صورت نسبی، گزارشی از وضع اعتباری مشتریان خود تهیه کنید
- ❖ استفاده از سیستم های بررسی هویت و اعتبار آدرس (AVS) و شماره امنیتی کارت (CSC)
- ❖ می تواند به گونه ای موثر خطرات تقلب و کلاهبرداری در تجارت الکترونیک را کاهش دهد
- ❖ تایید اعتبار مشتری، پرداخت مبلغ پول را تضمین نمی کند؛ بنابراین شرکت ها باید تمامی بررسی ها برای تایید اعتبار مشتری و آدرس مشتری برای تحویل کالا را انجام دهند

توصیه هایی برای خریدهای آنلاین

- ۱- قیمت و اصالت کالا را قبل از خرید بررسی کنید و حتما قبل از اینکه خرید خود را نهایی کنید، کالای مد نظر خود را از جهات مختلفی چون اصالت، قیمت و خدمات بررسی و با فروشگاه های دیگر مقایسه کنید تا مبدا متضرر شوید.
- ۲- هرگز از کامپیوترها و شبکه های عمومی برای انجام خرید اینترنتی استفاده نکنید، چراکه شبکه های عمومی نسبت به شبکه اینترنت شخصی شما به مراتب نا امن تر است؛ بنابراین از شبکه های عمومی فقط برای گشت و گذار، سرگرمی و تحقیق در اینترنت استفاده کنید و هرگز از آنها برای انجام تراکنش های مالی استفاده نکنید.
- ۳- حتما آدرس سایت مربوطه را خودتان تایپ کنید و از لینک های موجود داخل ایمیل استفاده نکنید.
- ۴- فروشگاه های اینترنتی قانونی و مورد اطمینان معمولا قبل از ارسال کالا و بعد از انجام خرید، مورد خرید را به شما از طریق اس ام اس یا ایمیل گزارش می دهند و از شما تاییدیه خواهند گرفت.
- ۵- اگر قصد خرید اینترنتی دارید، عجله نکنید و با دقت فرآیند خرید را انجام دهید و نسبت به تهدیدات امنیتی سایبری و کلاهبرداریهای این فضا مطلع باشید. کاربران در زمان انجام این نوع از خریدها باید بیشتر از هر زمان دیگری تامین امنیت خود را جدی بگیرند.

۶- نماد اعتماد الکترونیک با یک آرم مشخص در صفحه نخست سایت مورد نظر قابل مشاهده است که برای بررسی اصالت آن نماد می توان روی آن کلیک کرده و اطلاعات فروشگاه را در آنجا مطالعه کرد. فعالیت دارندگان نماد دائم الکترونیک از نظر قانونی مورد تأیید است.

۷- از امنیت سیستم یا رایانه‌ای که از آن خرید آنلاین خود را انجام می‌دهید، مطمئن باشید.

۸- در پرداخت‌های آنلاین از طریق درگاه‌های بانکی به دستورالعمل‌های امنیتی آن توجه شود.